

හෙළ බිම සරසන වන ජීවීන්

කල්, පොල් සහ මුතු පඩා - 20

ශ්‍රියා කුමාරසිංහ - නවසීලන්තයේ සිට

ඉතිහාසය

වෙනත් යයි කියන කිසියම් ස්ථානයක් අනුරාධපුරය ආසන්නයේ ඇත. මේ ස්ථානය ගැන සින්ඩ්‍රෙම්ගේ විර චාරිකා සටහන් වලද සඳහන් වී තිබේ. මෙහිදී අපට සිහිපත් වන්නේ පැරණිතෝනියාවේ ලාමා සතුන් ගැන ඩාවින් කල මෙබඳුම තීරණයන්ය.

ලංකාවේ පහත රට සිටින අලි කම්කරුවන් ලෙස ඉතා

ප්‍රයෝජනවත් සේවාවක් සලසති. අලියා එකක් සසුපස එකක් බඳින ලද දැරි පෝරු දෙකක් හා ඊට පිටුපසින් සවි කරන ලද රෝලරය යන තුනම එක වර ඇදගෙන යමින් කාර්යයන් තුනක් එකවර ඉටු කරයි. අලියාට කල නොහැකි සමහර කාර්යයන්ද කිවේන බවද සැබෑ නමුත් ඇල වේලි, පාලම් ආදිය තැනීමේදී ලැබෙන සහාය ඉතා ප්‍රසිද්ධ කරුණකි. අඩි විස්සක් පමණ දිග ඉතා බර ලී කඳුන් පහසුවෙන් ගෙන

ගැනීම පහත දිගට කලබලයකින් තොරව මුහුණ දිය හැකි අලියෙකු මිලදී ගැනීම අසීරු කාර්යයකි. ඉතා හොඳින් හිඳූ කල අලියෙකු පවා සමහර විටෙකදී කැලේදී කොටියෙකු ඇඟට පැන්තාක් මෙන් කලබලව පැත්තට පතින අවස්ථා ඇත. නොදැනුණු අලියා නැතහොත් සිංහලයින් අමතන ආකාරයට ගොර අලියා මද කිපුණු අලියෙකුට නොදෙවති නැහැට නාගන ගයානක සතෙකි. සිංහලයේ අලියාගේ උස මැනීමට අපුරු ක්‍රමයක් භාවිතා කරති. එනම් අලියාගේ පා සටහනේ වට ප්‍රමාණය හයෙන් වැඩි කිරීමෙනි.

මා මිලගට ඔබට ගෙන එන විස්තරය උපුටා ගත්තේ සර් සැමුවෙල් ඩේකර්ගේ පිටු අතරිනි. ලංකාවේ දකුණු පලාතේ කිසියම් ප්‍රදේශයක බෙලි ගස් රාශියක් තිබේ. බෙලි ගෙඩි වල කවුළු ඉතා ඝනයි. ක්‍රිකට් බෝල වැනි ගෙඩි ඉඳුණු විට දුම්රු පැහැ ගැනී ඉතා දැඩි සුවදක් විකිරුවන අතර එහි මදද ඉතා පැණි රසය. බෙලි කෑමට ගිණු කමක් දක්වන අලි ගෙඩි ගස්වල ගෙඩි ඉඳුණ කාලයට එකවර සෑම දෙයින්ම එහි ඇදී එන බව කියති.

මෙයට වෙනස් ආකාරයේ තවත් කතාවකට අනුව ලංකාවේ ප්‍රසිද්ධ මාර්ග තනන්නෙකු වූ මේජර් සීතීන්ර් සහ ෆෝබිස් මහතා එකට දඩයමේ ගොස් අලියෙකුට එකවර වෙඩි කිහිපයක් තබා ඇත. අලියා යාර කිහිපයක් වැඩි වැඩි ගොස් ඉලක් මෙන් බිම පෙරළීණි. දඩයක්කාර දෙදෙනා ඉදිරියට ගොස් ඔවුන්ගේ සිරිතට අනුව ජයග්‍රහණයේ සංකේතයක් ලෙස වලිගය කපාගෙන අලි රුවුවේ අහිකුන් සතුන් සොයා

දළ දෙකකි. සර් සැමුවෙල් ඩේකර් වරක් අඩි හයක් දිග දළ දෙකක් සහිත ඇතෙකු දුටු බව මාර්තා කර ඇතත් ඇත්තෙන්ම එවැනි ඇතුන් ඉතා දුර්ලභය. අප්‍රිකාවේ සහ ඉන්දියාවේ අලිගේ ගැහැණු සතුන් හා පිරිමි සතුන් යන දෙකොට්ඨාසයටම දළ පිහිටයි. ලංකාවේ අලි සිය කුඩා දළ පස් ඇවිස්සීමට, ගසක පොතු ගැලවීමට, ගස්වල

මෙයට වෙනස් ආකාරයේ තවත් කතාවකට අනුව ලංකාවේ ප්‍රසිද්ධ මාර්ග තනන්නෙකු වූ මේජර් සීතීන්ර් සහ ෆෝබිස් මහතා එකට දඩයමේ ගොස් අලියෙකුට එකවර වෙඩි කිහිපයක් තබා ඇත. අලියා යාර කිහිපයක් වැඩි වැඩි ගොස් ඉලක් මෙන් බිම පෙරළීණි. දඩයක්කාර දෙදෙනා ඉදිරියට ගොස් ඔවුන්ගේ සිරිතට අනුව ජයග්‍රහණයේ සංකේතයක් ලෙස වලිගය කපාගෙන අලි රුවුවේ අහිකුන් සතුන් සොයා ගමන් ආරම්භ කළෝය.

කේ දිව වෙසෙන සතුන් ගැන සත්ත්ව විද්‍යානුකූල අනු පිලිවෙලින් බැහැරව කතා කරද්දී සොබා දහමේ සුවිශේෂතම නිර්මාණය යන ගෞරවය නිසැකවම හිමි වන්නේ අලියාටය. අලියා පිලිබඳ මනවාද වලට දිගු ඉතිහාසයක් තිබේ. සොබා දහමේ ඉතිහාසය පිලිබඳව බෙහෙවින් ප්‍රසිද්ධ කෘතීන් එකක නොව කිහිපයකම මිහිගලය මත ආසියාතික නැතහොත් ඉන්දියානු සහ අප්‍රිකානු යනුවෙන් අලි වර්ග දෙකක් සිටින බව ලියා තිබෙනු මම දැක ඇත්තෙමි. ටෙමින්ක්, ටෙනන්ට් සහ අහිකුන් අයගේ මෙම තීරණයන් සාධද්‍රව්‍යය. නිවැරදි කරුණ නම් සුමාත්‍රා අලි යනුවෙන් තුන් වෙනි වර්ගයක්ද

මුහුණ පෑනිකයෙකුගේ විමසුම් ඇසට ලක්වූ යටත් විජිත ලංකාව

සිටින බවයි. මහාවාරිය මිගෙල් පැනද්ලි කොට ප්‍රකාශ කරන අන්දමට සුමාත්‍රා අලි සහ ලංකාවේ සිටින අලි එක සමානයි.

අප්‍රිකානු සහ ඉන්දියානු අලිගේ වෙනස් ඉතා හොඳින් වෙන් කොට හඳුනා ගත හැකිය. පළමු කී වර්ගයේ අලිගේ ප්‍රමාණයෙන් විශාලය. උරහිස ඉතා උසින් පිහිටා ඇති අතර පිට කොන්ද ඇතුළට නෙරා ගිය හැඩයක් ගනී. කන් පෙනිඳු ඉතා විශාලය. නළල පිටතට වක් වූ ස්වරූපයකින් යුතුය. ඉන්දියානු අලියාද ප්‍රමාණයෙන් එතරම් කුඩා නො-වුවද පිට උත්තලාකාරය. උරහිස ඉතා පහතින් පිහිටා ඇති අතර කන් කුඩාය. නළල අවතල ස්වරූපයක් ගනී. ඉන්දියානු අලියා සහ සුමාත්‍රා හෝ සිංහල සහෝදරයා අතර අසමාන කම් කිහිපයකි. මෙම තුන්වැනි වර්ගයේ අලියා නිර්භීත පෙනුමක් යුතුය. ශරීර රාමුව ශක්තිමත්ය. සිහින්ව දික්වූ අලංකාර නොඩවලකි. එහි කොණ පැහැදි වී ගොරෝසු ලොම් වලින් ගැවසී ඇත. ටෙනන්ට් පවසන ආකාරයට ඉතා දුරින් පිහිටා ඇති මෙම දුපත් දෙක ලොව වෙනත් කොතැනකවත් දක්නට නොලැබෙන තු විද්‍යාත්මක සමානකම් පෙන්වුම් කරන බවට මෙය තවත් එක් සාධකයකි. සිංහලයින් ගස් යනුවෙන් හඳුන්වන ලංකාවේ අලියාට දික් වූ දළ දෙකක් ඇත. ඒ වෙනුවට ඇත්තේ උඩු හක්කෙන් පිටට නෙරා ගිය ඇඟල් පොළහක් පමණ දිගින් යුත් ඇඟල් දෙකක පමණ ඝනකම ඇති කොට

අතු හා වැල් කැඩීමට උපකාර කර ගනිති. වෙනත් තුම්කලාපවල වෙසෙන අලිගේ පොළොවේ පස හාරා දිය වලක් තනා ගැනීමට, යුස සහිත පැලෑටිවල මුල් හාරා ගෙන පිපාසය සංසිදුවා ගැනීමට තමා සතුට ඇති එකම උපකරණය ලෙස දික් වූ දළ යුගල බෙහෙවින් උපකාරී වන නමුදු ලංකාවේ අලිගේ නම් එවැනි අවශ්‍යතාවයක් පැන නගින්නේ නැත. ඒ මන්ද යත් මෙහි අලි ගැවසෙන ප්‍රදේශ අවට සෑම තැනකම පාහේ ගහා දිය පොකුණු ඇති බැවිනි.

අලියා අවුරුදු තුන් සියයක් පමණ ජීවත් වෙතැයි සිංහලයින් ප්‍රකාශ කරන නමුත් එය සත්‍යයෙන් බැහැරය. අලියාගේ සාමාන්‍ය ආයු කාලය අවුරුදු හැත්තෑවකට වඩා වැඩි නොවේ. ස්වභාවිකව මිය ගිය අලියෙකුගේ මළසිරුරක් දකින්නට ලැබෙන්නේ කලාතුරකින් බව කවුරුන් දන්නා කරුණකි. ආදිකාලීන ග්‍රීක ජාතිකයින් කියන්නාක් මෙන් අලියෙකු මිය ගිය විට රුවුවේ අහිකුන් අලිගේ විසින් මියගිය අලියා තුමුපාන කරන බව සමහරු කියති. තමන්ගේ අවසානය දලා වෙන්ගේ යයි දැනුණ විට අලි එක් රැස්

යාමටත්, හිස සහ පස මාරුවෙන් මාරුවට යොදා ගනිමින් පෙරලමින් කිසිවක හෝ සහායක් නොමැතිව ඒවා හිස ගැන හිස පරිදි තැබීමටත් අලියා සමතෙකි. ඒ කෙසේ වෙතත් අලියා විශදම් අධික කම්කරුවෙකි. ඔහුට දිනකට රාත්තල් හය සියයක කොළ සහ පිදුරුද, පාත් රාත්තල් පහලොවකදී, ගිනෙල් නැතහොත් මීකිරි වලින් සෑදූ බටර් රාත්තල්කද, ලුණු, කිතුල් හෝ තල් තකුරුද, ආදී වශයෙන් ආහාර සඳහා සිලිම් හතකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් වැය වෙයි.

අලි දඩයම් කිරීම ඉතා දැඩි හිතරිති වලට යටත්ව පවතී. රටේත් අපනයනය කරන සෑම අලියෙකුටම රුපියල් සියයක කර්තෘභාගයක් ගෙවිය යුතුය. ඊට අමතරව සනා අල්ලා ගත් දිස්ත්‍රික්කයෙන් නිකුත් කල අවසර පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කල යුතුය. ශරීරයෙන් ඉතා විශාල වුවද අලියා තරමක් බියගුළුය. හිඳූ කල පසු එම බියගුළුකම අඩු වෙනවා වෙනුවට වැඩිවේ. ඉන්දියාවෙන් කැලෑ සතෙකුගේ

තමන් ආරම්භ කළෝය. ඔවුන් වැඩි දුරක් යාමට මත්තෙන් දඩවීමේ සතුන් එළවන්නා ඔවුන් වෙත දුටු විට අලියාට පණ ලැබී කුලී කාරයෙකු මරා දමා ඇති බව කියවේ. වනා ආපසු ගිය දඩයම් කරුවන් දෙදෙනා තවත් වෙඩි මුර කීපයක් තබා සිය කාර්යය නමාර කොට පහර කා මිය ගිය අසරණයා පරික්ෂා කර බලා වලලා දැමීමට අණා දී ඒ සඳහා වලක් හාරමින් සිටින අතරතුර මිය ගියා යයි සැලකූ කුලීකරුවරුද අලියාට මෙන් පණ ලැබී බිම ඉඳු ගත්තේය. පුද්ගලයකට මෙන් ඔහුද මිය ගිය සනා මෙන්ම පැය කිහිපයකට පසු නැවත බිම ඇද වැටී මිය ගියේය.

තවත් සතුන් පිලිබඳ විස්තර ලබන පසුපසෙත් ගෙන එන්නෙමු.

පරිවර්තනය ශ්‍රියා කුමාරසිංහ